UUTISET

Venäjä on erittäin riskipitoinen sijoittajille.
TUTKIMUSJOHTAJA MARKUS LAHTINEN, PTT

Ruplan heikkeneminen iskee matkailuyrityksiin

Venäläiset käyttävät rahaa verovapaisiin ostoksiin ruplissa saman verran kuin ennenkin, mutta tällä hetkellä summa on euroissa yli viidenneksen vähemmän kuin vuosi sitten. Ruplan heikkeneminen alkoi jo pitkään ennen Ukrainan kriisiä.

ARI NAKARI

Venäläiset matkailijat toivat vuonna 2012 rahaa Suomeen noin 1,35 miljardia euroa. Anton Ivanov, Evira Petrova ja Svetlana Petrova vierailivat Lappeenrannassa joulun tienoilla 2010.

Venäläisten yöpymiset Suomessa ja Pietarissa myönnetyt viisumit ovat vähentyneet alkuvuonna, Matkailun edistämiskeskuksen Venäjän aluepäällikkö **Arto Asikainen** sanoo.

”Yöpymistilasto julkaistaan torstaina, mutta muissa pohjoismaissa on alkuvuonna ollut kaksinumeroisia laskulukuja. Tammi–helmikuussa viisumit Suomeen vähenivät Pietarissa 20 prosenttia. Matkojen myynti vuodenvaihteeksi laski viime vuodesta”, Asikainen luettelee.

Matkailijoiden kaikkoaminen kuitenkin johtuu ruplan kurssin laskusta eikä Ukrainan kriisistä. Ruplan heikkeneminen alkoi jo yli vuosi sitten.

”Ukrainan kriisillä ja pakotteilla tuskin tulee olemaan oleellista vaikutusta, ellei Venäjällä siten synny Eurooppahysteriaa”, Asikainen sanoo.

Länsimaiden tähän mennessä Venäjälle asettamat pakotteet kohdistuvat yksittäisiin henkilöihin, eivätkä ne ole koko Venäjän taloutta haittaavia.

Danske Bankin ekonomistin **Juhana Brotheruksen** mielestä oligarkkien rahojen jäädytys ei juuri vaikuta suomalaisyritysten Venäjän kauppaan.

”Mutta jos viisumeja ruvetaan jäädyttämään tai energiakauppaa rajoitetaan, kyllä se pahimmassa tapauksessa kääntää Suomen taantumaan. Meillä kaikki kortit ovat viennin varassa”, Brotherus sanoo.

Suomen viennistä vajaa kymmenen prosenttia menee Venäjälle. Jos se vähenee kymmenen prosenttia, Suomen koko vienti pienenee yhdellä prosentilla.

Brotheruksen mukaan tarvitaan suurempi romahdus, jotta koko Suomen talousnäkymät kääntyisivät.

Pakotteilla ostettiin aikaa

Danske Markets Finlandin ekonomisti **Vladimir Miklashevsky** ei usko pakotteiden voimaan. Venäjä ja Eurooppa ovat niin kiinni maailman taloudessa, että sitä on turha riskeerata.

”Saksassa on 200 000 työpaikkaa Venäjän viennissä. Venäjä saa lähes puolet tuloistaan energiasta”, Miklashevsky kertoo esimerkkejä.

Toisaalta on päinvastaisiakin merkkejä.

”Venäjän mieltä ei pysty muuttamaan. Pakotteita ajaa USA, joka ei ole yhtä riippuvainen kuin EU.”

Joka tapauksessa kriisi on jo nyt iskenyt Venäjän talouteen. Ennen kriisin kärjistymistä talouden ennakoitiin kasvavan tänä vuonna 2,6 prosenttia, nyt arvio on yksi prosentti. Länsimainen raha on vetäytynyt Venäjältä ja ruplan kurssi laskee korjausyrityksistä huolimatta.

”Ruplan maltillinen lasku auttaisi heidän tuotantoaan, mutta nyt laskuvauhti on liian kova. Venäjällä kyllä ymmärretään, miten haitallista tämä on taloudelle”, Miklashevsky sanoo.

Jos Krim lopulta liitetään Venäjään, se aiheuttaa alussa kustannuksia. Esimerkiksi julkiset palkat täytyy kolminkertaistaa, jotta ne nousevat Venäjän tasolle.

Miklashevskyn mielestä palkkojen nousu oli yksi peruste äänestää Venäjään liittymisen puolesta.

Viime päivien pakotteilla yritettiin lähinnä ostaa aikaa, Aleksanteri-instituutin tutkija **Hanna Smith** sanoi STT:lle.

Smithin mukaan ajan ostamisella yritetään etsiä kriisiin uutta ratkaisua, joka sopisi useammalle osapuolelle, jotta nokittelu saataisiin päätökseen.

Suomen vienti Venäjälle laskussa

Vientiyrityksistä Valio ei maanantaina kommentoinut Venäjän kaupan näkymiä.

”Kommentoimme sitten, kun tiedämme millaisia pakotteet konkreettisesti ovat. Niiden ennakoiminen ei ole oikein mahdollista”, viestintäjohtaja **Pia Kontunen** sanoi.

Suomen vienti Venäjälle on jo kääntynyt laskuun. Suuri syy on ruplan kurssin heikkeneminen.

”Suomalaisilla yrityksillä kustannukset ovat euroissa, tulot ruplissa. Venäjälle vievien yritysten osakekurssit ovat laskeneet”, Brotherus sanoo.

AIMO VAINIO

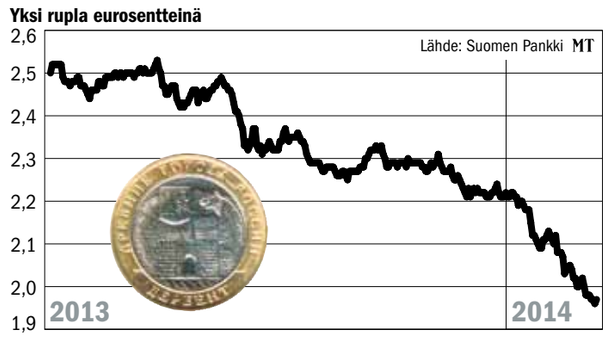

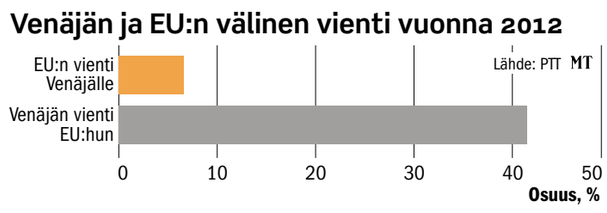

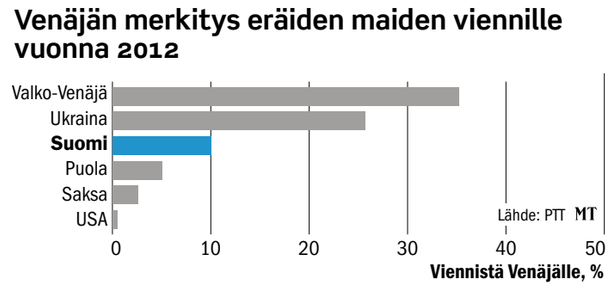

Venäjän epävarma tilanne hidastaa kasvua

Velkaantuminen ei ole taittunut eikä Suomi ole päässyt muiden perässä kasvuun. Pellervon taloustutkimus PTT laski tiistaina viime syksyn kasvuennustettaan 2,3 prosentista 0,8 prosenttiin tänä vuonna.

Edes palkkamaltti ei PTT:n mukaan auta, sillä Saksan palkat joustavat viennin tahdissa alemmas.

Laskusta puolisen prosenttiyksikköä selittyy Venäjän epävarmalla tilanteella.

Kansainvälisen politiikan riskit lisäävät epävarmuutta myös jatkossa. Venäjän osuus Suomen viennistä on kymmenen prosenttia eli enemmän kuin muilla EU-mailla.

Takaiskua tuo myös matkailun väheneminen ruplan kurssin vuoksi.

Toisaalta Venäjä on itse riippuvaisempi viennistään EU:hun kuin EU viennistään Venäjälle.

PTT laski Venäjän kasvuennustettaan yli 3 prosentista yhteen, kun oletettu reilu elvytys vaihtuikin toisenlaiseen politiikkaan. ”Sekin on nyt yläkanttiin”, tutkimusjohtaja **Markus Lahtinen** sanoo.

”Venäjä on erittäin riskipitoinen sijoittajille. Jos kansainväliset investoijat pelästyvät, yhden prosentin kasvu voi jäädä pysyväksi.”

Valoa näkyvissä

PTT näkee kuitenkin valoa ja ennustaa Suomen talouskasvuksi 1,6 prosenttia vuonna 2015.

Kasvu on mahdollista, jos pääsemme Yhdysvaltain vetämän kasvujunan kyytiin ja jos riskit pysyvät vain riskeinä. Kasvusta vastaisivat meillä vienti, kone- ja laiteinvestoinnit sekä yksityinen kulutus.

Lahtinen perää uusia ideoita ja tuotteita mutta haukkuu samalla telakkatuet, Googlen ja Microsoftin konesalien energiatuet ja muut lobbareiden puhumat yritystuet. Perusteltuja ne ovat sen sijaan esimerkiksi bioenergian alkuvaiheessa, jotta ala pääsee alkuun.

EIJA MANSIKKAMÄKI

PÄIVÄN KYSYMYS

Pyhän Patrickin päivää juhlittiin maanantaina myös Suomessa.

Miksi joki värjättiin vihreäksi Chicagossa?

Maanantaina ympäri maailmaa juhlittiin irlantilaista juhlaa Pyhän Patrickin päivää. Esimerkiksi Yhdysvalloissa Chicagossa kaupungin läpi virtaava joki värjättiin elintarvikevärillä vihreäksi juhlan kunniaksi.

Mistä Pyhän Patrickin päivä on saanut alkunsa, Orla Murray Irlannin Suomen suurlähetystöstä?

Päivää vietetään Irlannin suojeluspyhimyksen Pyhän Patrickin kunniaksi. Päivä valittiin maan kansallispäiväksi Irlannin itsenäistyttyä vuonna 1922.

Kuinka monessa maassa juhlaa vietetään?

Juhlaa vietetään ympäri maailman, etenkin Britanniassa, Pohjois-Amerikassa, Australiassa ja tietenkin Irlannissa.

Kuinka juhla on levinnyt ympäri maailman?

Miljoonat irlantilaiset ovat muuttaneet vuosisatojen aikana eri puolille maailmaa ja vieneet kulttuurinsa mukanaan uusiin maihin.

Kuinka juhlaa vietetään Irlannissa ja liittyykö siihen perinneruokia?

Lähes kaikissa kylissä ja kaupungeissa järjestetään perinteinen paraati. Perinteisiä ruokia ovat irlantilainen muhennos, pekoni ja kaali sekä suolaliha.

Näkyykö juhla Suomessa?

Helsingissä oli viikonlopun ja maanantain aikana useita tapahtumia. Esimerkiksi suurlähetystö järjesti maanantaina vastaanoton Suomessa asuville irlantilaisille.

TUURE KIVIRANTA

EU lisää pakotteita, jos Venäjä koskee muuhun Ukrainaan

BRYSSEL (MT)
EU:n ulkoministerit päättivät maanantaina matkustusrajoituksista ja omaisuuden jäädyttämisistä, jotka koskevat 21:tä venäläistä ja krimiläistä johtajaa.

Joukossa on Venäjän liittoneuvoston ja duuman jäseniä, sekä muun muassa Mustanmeren laivaston komentaja **Aleksandr Vitko**.

Ulkoministeri **Erkki Tuomioja** (sd.) myönsi kokouksen jälkeen, ettei nyt päätetyillä pakotteilla ole välttämättä muuta kuin symbolista merkitystä.

”Laajemmasta nimilistasta keskusteltiin, mutta sille ei löytynyt juuri kannatusta. Henkilöitä voidaan kuitenkin lisätä listalle myöhemmin.”

Pakotteet eivät ole ainutlaatuisia. EU:lla on tällä hetkellä voimassa pakotetoimia yli 30 maata vastaan.

Ukraina valtasi huippukokouksen esityslistan

Unionimaiden päämiesten on tarkoitus keskustella mahdollisista laajemmista talouspakotteista torstaina Brysselissä alkavassa huippukokouksessa. Kokouksen pääaiheena piti olla vuoteen 2030 ulottuvat ilmastoja energiatavoitteet, mutta Ukrainan kriisi vienee suurimman osan pääministerien huomiosta.

Tuomiojan mukaan laajemmat pakotteet voisivat tulla kyseeseen, jos Venäjä käynnistäisi sotilaallisia toimia Ukrainan muissa osissa, tai jos Krimillä syntyisi väkivaltaisuuksia.

Venäjän tiistaina tekemä päätös Krimin liittämisestä itseensä ei ulkoministerin mielestä vielä itsessään laukaise pakotteita.

Suomi on suhtautunut varauksellisesti laajempiin taloudellisiin vastatoimiin.

”On hyvä kysymys, olisiko pakotteilla todella tehoa. Kustannukset kohdistuisivat myös eri tavalla eri EU-maihin. Näistä vaikutuksista pitäisi olla arvio”, Tuomioja sanoo.

”Krim on ja pysyy venäläisten käsissä”

Tuomiojan mukaan EU-maat eivät hyväksy Krimin liittämistä Venäjään. Ulkoministeri kuitenkin myöntää, että keinoja sen estämiseen unionilla ei ole.

”Nykytilanteessa Krim on ja pysyy venäläisten käsissä.”

EU yrittää saada Venäjän suostumaan Etyjin tarkkailijaoperaatioon Ukrainan alueella.

”Ensimmäinen konkreettinen asia olisi saada siitä konsensuspäätös aikaan. Jos se ei onnistu, tilanne on aika vaikea.”

Yhdysvaltojen varapresidentti **Joe Biden** ilmoitti tiistaina, että maa vastaa uusilla pakotteilla Venäjän päätökseen liittää Krim itseensä. Toistaiseksi Yhdysvaltojen toimet ovat olleet samanlaisia henkilöihin kohdistuvia rajoituksia kuin EU:lla. Myös Japani ja Kanada ovat ilmoittaneet pakotteista

Tuomioja korostaa, että eniten vaikutusta Venäjään on markkinoiden reaktioilla.

”Venäjän talous ei ole missään hyvässä kunnossa. Jos kukaan ei tämän takia investoi Venäjälle, ei se ainakaan parane.

NIKLAS HOLMBERG

VENÄJÄSTÄ SANOTTUA

Länsimaat tuomitsivat

Yhdysvaltain varapresidentin **Joe Bidenin** mukaan Venäjän toimet Krimillä ovat puhdas aluevaltaus toiselta maalta. Biden varoitti Venäjää pakotteista.

Britannian ulkoministerin **William Haguen** mukaan presidentti **Vladimir Putinin** puhe osoittaa Venäjän valinneen eristäytymisen tien.

Saksan liittokanslerin **Angela Merkelin** mukaan Venäjän toimet ovat kansainvälisen oikeuden vastaisia.

Putin: Venäjä vastaa pakotteisiin

Venäjän presidentti **Vladimir Putin** sanoo pitävänsä lännen yrityksiä pelotella Venäjää pakotteilla aggressiona. Putinin mukaan Venäjä vastaa pakotteisiin. Putinin mukaan länsimaat haluavat hallita aseilla eivätkä välitä oikeudesta.

Putinin puhe uhmakas julistus

Suomalaistutkija **Mika Aaltolan** mukaan Venäjän presidentin Vladimir Putinin puhe oli uhmakas voimapoliittinen julistus, jossa presidentti kertoi kansalle saaneensa liitetyksi Venäjään uuden alueen.

”Se oli hyvin tunteenomainen, mahtipontinen, tunteikas, ylevä ja kansallismielinen puhe.”

Maailman talous piristymässä

Yhdysvaltoihin ennustetaan kolmen prosentin talouskasvua täksi vuodeksi. Maan odotetaankin olevan maailmankasvun veturi tänä vuonna.

Hyviä viestejä kuuluu monesta suunnasta: USA:ssa on saatu budjettisopu, joten taloudessa odotetaan kahden vuoden rauhaa. Kulutus piristyy USA:ssa ja Espanjassa. Euron kriisimaiden (Kreikkaa lukuun ottamatta) velkaantuminen on pysähtynyt. Luottojen ehdot maailmalla ovat aavistuksen höltyneet.

Ainoastaan investoinnit odottavat vielä kääntymistä kasvuun.

”Maailman talouden ennuste on suhteellisen myönteinen. Edellytykset kasvulle ovat paremmat kuin moneen vuoteen”, Danske Bankin pääekonomisti **Pasi Kuoppamäki** summaa.

Tosin ennuste olettaa, että Ukrainan kriisi ei käännä kulutusta laskuun tai nyrjäytä raaka-ainemarkkinoita.

”Hyvin tiukat pakotteet, kuten pankkiyhteyksien ja kaupan katkaiseminen Venäjän kanssa, saavat toivon kasvusta kaatumaan”, Danske Markets Finlandin ekonomisti **Vladimir Miklashevsky** arvioi.

Suomi ei maailman talouden kasvun kelkassa kuitenkaan vielä ole mukana. Niinpä Danske Bank alensi ennustetta tälle vuodelle 1,1 prosentin talouden kasvusta 0,5 prosenttiin.

Investointien lähtö kasvuun maailmalla auttaisi Suomea.

Vahva euro heikentää suomalaisten yritysten vientiä euroalueen ulkopuolelle. Eurolla saa nyt 1,39 dollaria.

AIMO VAINIO

Ukrainan kriisi ei uhkaa marjatiloja työvoimapulalla

Ukrainan ja Venäjän kiristyneet välit eivät ainakaan toistaiseksi ole vaikuttaneet suomalaisten marjatilojen ukrainalaisen työvoiman saantiin.

Marjatiloilta ei ole tullut tietoa, etteikö ukrainalaista työvoimaa olisi tulossa aikaisempien vuosien tapaan, kertoo Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liiton toiminnanjohtaja **Hannu Salo**.

Vuosittain suomalaisilla puutarhatiloilla on töissä noin 6 000 ukrainalaista.

Kaikkiaan 10 000–15 000 ulkomaalaista tekee vuosittain töitä Suomen maa- ja puutarhatiloilla. Heistä suurin osa työskentelee puutarhatalouden parissa

”Ulkoministeriö käsittelee ukrainalaisten viisumihakemuksia ja myöntää viisumeita aivan tavalliseen tapaan”, kertoo yksikön päällikön sijainen **Kim Kuivalainen** ulkoministeriön passi- ja viisumiyksiköstä.

Viisumien käsittely vaikeutuisi, mikäli tilanne Ukrainassa johtaisi Suomen Kiovan suurlähetystön evakuoimisiin. Tämä on Kuivalaisen mukaan ainakin toistaiseksi hyvin epätodennäköistä.

Kuivalainen muistuttaa, että Suomi jatkaa tavanomaiseen tapaan viisumeiden myöntämistä myös Venäjän kansalaisille kaikissa edustustoissaan.

Niin ikään rajanylitys jatkuu normaalien käytäntöjen mukaisesti.

MAIJA ALA-SIURUA

TALOUDESTA LYHYESTI

Venäjän tulli lykkäsi TIR-kieltoa

Tulli kertoo saaneensa tiedon, että Venäjä sallii TIR-kuljetukset rajan yli Vaalimaalla tämän kuun loppuun saakka. Alun perin Venäjän tulli ilmoitti, että kuljetuksia ei sallita huomisillan jälkeen.